

Τα μυθολογικά ονόματα των αστερισμών του Αετού και του Αντινόου (Κωνσταντίνος Δ. Μαυρομμάτης, Μαθηματικός - Πρόεδρος Εταιρίας Αστρονομίας & Διαστήματος)

/ [Πεμπτούσια](#)

[Προηγούμενη δημοσίευση: <http://www.pemptousia.gr/?p=170151>]

Ο αστερισμός του Αετού, που αντικαταστάθηκε με την αγία Αικατερίνη, βρίσκεται πολύ εύκολα στον ουράνιο θόλο. Αρκεί να παρατηρήσουμε την γαλακτόχρωμη ζώνη του ουρανού, που εκτείνεται από τον αστερισμό της Κασσιόπης προς τον Κύκνο, και να προχωρήσουμε νότια, οπότε θα συναντήσουμε τον εν λόγω αστερισμό.

Οι αρχαίοι Έλληνες αστρονόμοι ονόμαζαν τον αστερισμό Αετό, οι δε ποιητές του έδιναν διάφορα άλλα ονόματα. Έτσι ονομάστηκε Όρνεο του Δία, Βασιλιάς Οιδών από τον Πίνδαρο, Βάσανος και Βασανιστήριο από τους Λατίνους, Αετός του Προμηθέα σε ανάμνηση, κατά τον Hyde, του αετού που κατέτρωγε το συκώτι του Προμηθέα, ο οποίος ήταν δεμένος στον Καύκασο, Πτηνό η Τροφός του Δία από τους Ρωμαίους, Ιπτάμενο Γεράκι, Ιπτάμενος Αετός κ.λπ.

Η ελληνική Μυθολογία θέλει τον αστερισμό να συμβολίζει τον Δία. Όπως ο αετός είναι ο βασιλιάς των πουλιών, έτσι και ο Δίας είναι ο βασιλιάς των θεών.

Ο Δίας, σύμφωνα με τον σχετικό μύθο, μεταμορφώθηκε σε αετό και άρπαξε με τα νύχια του τον Γανυμήδη, τον γιο του Πριάμου, βασιλιά της Τροίας, και αφού τον απήγαγε, τον έφερε στον Όλυμπο και τον διόρισε οινοχόο των Ολυμπίων θεών. Για να παρηγορήσει δε τον πατέρα του, ο οποίος θρηνούσε γιατί έχασε τον ωραιότερο γιο του, του έδωσε τα περίφημα άλογά του, τον δε Γανυμήδη τον κατέταξε μεταξύ των αστερισμών του ουρανού.

Ο αστερισμός του αετού αναγνωρίζεται εύκολα στον ουράνιο θόλο με τους ακόλουθους τρόπους: α) ο λαμπρότερος αστέρας του, ο Αλτάιρ η α Αετού, σχηματίζει το λεγόμενο Θερινό Τρίγωνο με δύο άλλους λαμπρούς αστέρες. Τον Βέγα η α Λύρας και τον Ντενέμπ η α Κύκνου. β) Οι τρεις λαμπρότεροι αστέρες του α, β και γ αετού βρίσκονται σε ευθεία γραμμή και σε πολύ μικρή απόσταση μεταξύ τους.

Ο λαμπρότερος αστέρας του είναι ο α Αετού η Αλτάιρ, που έχει πρώτο μέγεθος. Είναι ένας από τους κοντινότερους αστέρες, αφού απέχει από εμάς «μόλις» 15 ε.φ.

Στην περιοχή του αστερισμού εμφανίστηκε το 1918 ένας καινοφανής αστέρας, αμέσως μετά το τέλος του Α Παγκοσμίου Πολέμου. Ονομάστηκε δε από τους συμμάχους «Αστέρας της νίκης». Ένας από τους πρώτους παρατηρητές που τον είδαν ήταν και ο γυμνασιάρχης της Μυτιλήνης Ολύμπιος, ο οποίος και έκανε την σχετική ανακοίνωση στο Εθνικό Αστεροσκοπείο Αθηνών.

Ο Αντίνοος, που αντικαταστάθηκε μαζί με τον Αετό από την αγία Αικατερίνη, ήταν ένας αστερισμός που σχηματοποιήθηκε από αστρονόμους-συμβούλους του αυτοκράτορα Αδριανού, με τα νότια άστρα του Αετού, προκειμένου να τιμήσει τον ευνοούμενό του νεαρό Αντίνοο. Σήμερα έχει καταργηθεί.

Ο Αντίνοος ήταν ωραιότατος νέος, που τον προσέλαβε ο Ρωμαίος αυτοκράτορας Αδριανός στην ακολουθία του, το 128 μ.Χ., όταν επισκέφθηκε την Βιθυνία. Καταγόταν από ποιμενική οικογένεια και γεννήθηκε το 110 μ.Χ. Σε ηλικία 20 ετών αυτοκτόνησε, πέφτοντας στα νερά του Νείλου ποταμού. Λέγεται μάλιστα ότι, σύμφωνα με την προφητεία των μάγων της Αιγύπτου, ο αυτοκράτορας θα πέθαινε, εκτός αν κάποιος από τους αφοσιωμένους φίλους του πρόσφερε την δική του ζωή στους χθόνιους θεούς.

Ο Αντίνοος έδειξε την αφοσίωσή του στον αυτοκράτορα, βρίσκοντας τον θάνατο στα νερά του Νείλου. Προς τιμήν του ο Αδριανός έκτισε πόλη στο σημείο όπου

πνίγηκε και την ονόμασε Αντινούπολη, ίδρυσε ναούς και καθιέρωσε αγώνες, τα Αντινόεια. Ακόμη έδωσε διαταγή να γίνει αστερισμός, τον οποίο σχηματοποίησαν οι αστρονόμοι-σύμβουλοί του.

[Συνεχίζεται]